

Forbud nedlægges for overtrædelser af den del af medlemsstaternes lovgivning, der anses for en gennemførelse af de i bilaget opregnede direktiver, såfremt handlingen strider mod forbrugernes kollektive interesser.

4. Gældende ret om søgsmålskompetence og retsmidler

Efter de danske retsplejeprincipper kan udenlandske myndigheder og organisationer som udgangspunkt anlægge retssager i Danmark på lige fod med danske myndigheder og organisationer.

Hvis en organisation har en meget løs struktur, kan det være tvivlsomt, om den har processuel partsevne. De krav, der stilles i så henseende, er dog beskedne.

Når nogen i den civile retsplejes former ønsker at føre sag med påstand om overholdelse af lovgivning, der har offentligretlig karakter, rejser spørgsmålet sig, om der foreligger den fornødne retlige interesse heri. Det almindelige udgangspunkt i dansk ret er formentlig, at en sådan retlig interesse ikke foreligger, hvor sagsøgeren er en privat interesseorganisation, der ikke selv er direkte krænkede og ikke – som mandatar – fører sagen på vegne af individuelt krænkede medlemmer.

Afgørelsen om retlig interesse træffes af retten på baggrund af et samlet skøn over sagens omstændigheder. Hvis en interesseorganisation i lovgivningen er tillagt en særlig administrativ klageadgang, vil dette kunne tale for, at organisationen tillige har den fornødne retlige interesse i søgsmål vedrørende kollektive interesser på det pågældende område.

Udgangspunktet er, at når sagerne vedrører handlinger foretaget i Danmark, skal de bedømmes efter dansk, offentligretlig lovgivning.

Tvangsfuldbyrdelse på tværs af landegrænserne af domme, der vedrører offentligretlige spørgsmål, vil normalt støde på vanskeligheder, fordi de enkelte lande ikke er forpligtet til at stille deres tvangsfuldbyrdelsessystemer til rådighed herfor.

Sager, hvorved man tilpligtes at undlade en handling, kan anlægges efter de almindelige regler i retsplejeloven. Sager anlægges som udgangspunkt ved byretten ved den sagsøgte hjemting. Fogedretterne kan nedlægge et foreløbigt forbud efter retsplejelovens kapitel 57, såfremt der er fare for, at formålet forspildes, hvis sagen skal afvente en almindelig dom. I forbindelse med forbud efter retsplejelovens regler kan der ved dom eller kendelse træffes bestemmelse om sådanne foranstaltninger, som må anses for nødvendige for at sikre forbudets overholdelse og genoprettelse af den forud for den ulovlige handling eksisterende

tilstand. Overtrædelser af domme og kendelser, der forbyder en handling, kan efter retsplejelovens §§ 535 og 651 straffes med bøde eller hæfte. Disse bestemmelser finder tillige anvendelse i tilfælde, hvor en dom eller kendelse forbyder en dansk virksomhed en handling i udlandet, jf. herved straffelovens § 6. Sagerne er efter retsplejeloven underlagt privat påtale, hvilket medfører, at den, der har fået nedlagt et forbud, selv må indbringe overtrædelser af forbudet for retten, gennemføre efterforskningen og fremskaffe den nødvendige dokumentation.

Markedsføringslovens § 13, stk. 1, indeholder en særskilt hjemmel til at kunne nedlægge forbud for overtrædelser af markedsføringsloven, og i forbindelse hermed eller ved dom gives sådanne påbud, som må anses for nødvendige for at sikre forbudets overholdelse herunder ved bestemmelse om, at aftaler, der indgås i strid med forbudet, er ugyldige, og om genoprettelse af den forud for den ulovlige handling eksisterende retstilstand samt om tilintetgørelse eller tilbagekaldelse af produkter og udsendelse af oplysninger eller berigtigelse af angivelser. Til sidesættelse af et forbud nedlagt i medfør af markedsføringsloven straffes med bøde eller hæfte og er som hovedregel underlagt offentlig påtale. Det er uafklaret, i hvilket omfang offentligretlig håndhævelse af markedsføringsloven kan ske over for danske virksomheders ulovlige markedsføring i udlandet, når handlingerne alene har virkning der.

5. Lovforslagets indhold

5.1. Lovens anvendelsesområde

Loven omfatter alene overtrædelser af de i bilaget til forbudsdirektivet anførte direktiver, således som disse er gennemført i medlemsstaternes nationale ret. Endvidere er anvendelsesområdet begrænset til handlinger, der har virkning i en anden medlemsstat end den, hvorfra handlingen udgår.

Loven finder anvendelse på de direktiver, som er eller bliver optaget på bilaget til forbudsdirektivet ved lovens ikrafttræden. For at sikre at loven finder anvendelse på fremtidige direktiver om forbrugerbeskyttelse, indeholder lovforslagets § 1, stk. 2, en bemyndigelse til erhvervsministeren til ved bekendtgørelse at fastsætte, at loven tillige finder anvendelse på direktiver, der optages på bilaget til forbudsdirektivet.

Loven omfatter alene handlinger, der strider mod forbrugernes kollektive interesser. Forhold, der er omfattet af de kollektive interesser, er kendetegnet ved at berøre en ubestemt kreds af forbrugere. Der er tale om forbrugernes abstrakte interesse i, at et mar-